

27/C42

Pr. Nicolae Chifăr

ISTORIA CREȘTINISMULUI

IV

TRINITAS

Ibrahim	1640-1648
Mehmed IV	1648-1687
Soliman II	1687-1691
Ahmed II	1691-1695
Mustafa II	1695-1703
Ahmed III	1703-1730
Mahmud I	1730-1754
Osman III	1754-1757
Mustafa III	1757-1774
Abdul-Hamid	1774-1789
Selim III	1789-1807
Mustafa IV	1807-1808
Mahmud II	1808-1839
Abdul-Megid	1839-1861
Abdul-Aziz	1861-1876
Murad V	1876
Abdul-Hamid II	1876-1909
Mehmed V	1909-1918
Mehmed VI	1918-1922
Abdul-Megid II	1923-1924
Mustafa-Kemal Atatürk (primul președinte al Turciei)	1923-1938

Notă: Aceste liste au fost întocmite după I. Rămureanu, M. Șesan, T. Bodogae, *Istoria Bisericească Universală*, vol. I, București, 1987, p. 589-600 și vol. II, București, 1993, p. 592-602; H.G. Beck, *Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich*, München, 1959, p. 802-804; G. Ostrogorsky, *Geschichte des byzantinischen Staates*, München, 1963, p. 479-482.

Cuprins

Cuvânt înainte	5
I. Biserica Apuseană în secolele XV-XVIII	7
I.1. Prereformatorii	7
I.2. Reforma protestantă	20
I.2.1. Cauzele Reformei	20
I.2.2. Reforma în Germania	25
I.2.3. Reforma în Elveția	43
I.2.4. Reforma în Anglia	67
I.2.5. Dispute și curente noi în protestantism	77
I.3. Biserica Romano-Catolică și Reforma protestantă	83
I.3.1. Contrareforma papală	83
I.3.2. Noi ordine monahale în Apus	90
I.3.2.1. <i>Ordinul iezuiților</i>	90
I.3.2.2. <i>Alte ordine monahale</i>	95
I.3.3. Dispute și învățături noi în Biserica Romano-Catolică	96
I.3.3.1. <i>Disputele dogmatice</i>	97
I.3.3.2. <i>Dispute administrativ-organizatorice</i>	100
II. Biserica Ortodoxă în secolele XV-XVIII	106
II.1. Biserica Ortodoxă în timpul Sultanului Mahomed al II-lea	106
II.2. Biserica Ortodoxă în Imperiul Otoman	113

II.3. Biserica Ortodoxă și relațiile ei interconfesionale	130
II.3.1. Biserica Ortodoxă și protestantismul. Cadrul general	130
II.3.2. Patriarhi răsăriteni în apărarea Ortodoxiei	140
II.4. Sinoade și mărturisiri de credință în secolul al XVII-lea	167
II.4.1. Sinoade ortodoxe	167
II.4.2. Mărturisiri de credință ortodoxe	178
II.5. Biserica Ortodoxă și uniaticismul	187
II.6. Biserica Rusă în cadrul Ortodoxiei	200
III. Bisericile Apusene în secolele XIX-XX	216
III.1. Biserica Romano-Catolică în statele lumii	216
III.1.1. Catolicismul în Italia	216
III.1.2. Catolicismul în Franța	219
III.1.3. Catolicismul în Germania	223
III.1.4. Catolicismul în Spania și Portugalia	228
III.1.5. Catolicismul în Anglia și țările scandinave	230
III.1.6. Catolicismul în Austria, Elveția și Țările de Jos	231
III.1.7. Catolicismul în țările Europei centrale și de est	235
III.1.8. Catolicismul în America	238
III.2. Conciliul I Vatican	244
III.3. Conciliul II Vatican	252
III.4. Biserica vechilor-catolici	277
III.5. Protestantismul	280
III.5.1. Dezvoltarea și organizarea protestantismului	280
III.5.2. Dezvoltarea și organizarea anglicanismului	282
III.5.3. Unitarianismul	287
IV. Biserica Ortodoxă în secolele XIX-XX	290
IV.1. Cadrul general	290
IV.2. Patriarhiile ortodoxe vechi	297

IV.2.1. Patriarhia Ecumenică a Constantinopolului	297
IV.2.2. Patriarhia Alexandriei	303
IV.2.3. Patriarhia Antiohiei	305
IV.2.4. Patriarhia Ierusalimului	306
IV.3. Patriarhii ortodoxe noi	310
IV.3.1. Biserica Ortodoxă Rusă	310
IV.3.2. Biserica Ortodoxă Sârbă	318
IV.3.3. Biserica Ortodoxă Română	322
IV.3.4. Biserica Ortodoxă Bulgară	325
IV.3.5. Biserica Ortodoxă a Georgiei	328
IV.4. Biserici autocefale și autonome	329
IV.4.1. Biserica Ortodoxă a Greciei	329
IV.4.2. Arhiepiscopia Ciprului	332
IV.4.3. Biserica Ortodoxă a Albaniei	333
IV.4.4. Biserica Ortodoxă a Poloniei	335
IV.4.5. Biserica Ortodoxă a Cehiei și Slovaciei	337
IV.4.6. Biserica Ortodoxă a Finlandei	339
IV.4.7. Biserica Ortodoxă a Estoniei	340
IV.4.8. Biserica Ortodoxă a Cretei	341
IV.4.9. Biserica Ortodoxă din America	341
IV.4.10. Biserica Ortodoxă a Japoniei	342
IV.4.11. Biserica Ortodoxă a Chinei	342
IV.5. Diaspora ortodoxă	342
Liste de episcopi și patriarhi	349
Episcopi și Patriarhi de Constantinopol	349
Episcopi și Patriarhi de Alexandria	356
Episcopi și Patriarhi de Antiohia	359
Episcopi și Patriarhi de Ierusalim	364
Episcopi și Papi ai Romei	368
Liste de regi și împărați	377
Împărați romani	377
Împărați de Apus	378

Împărați de Răsărit	379
Împărați latini de Constantinopol	381
Regi franci	381
Împărați ai Sfântului imperiu romano-german	382
Suverani bulgari	383
Țari bulgari	383
Jupani și crai sârbi	384
Sultani otomani	385

Redactor: Pr. Mihail Ovidiu Ciobotaru

Corector: Daniela Cojocariu

Tehnoredactor: Rema Zugravu

Design copertă: Lucian Săcrieru

Prepress: Mariana Enache

Bun de tipar: iunie 2005

Apărut: iunie 2005

Editura TRINITAS, Cuza Vodă 51, 700038, IASI

Tel.: (0232)216693; (0232)218324; Fax (0232)216694

<http://www.trinitas.ro>; e-mail:editura@trinitas.ro